

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp

Bestuursopdracht Buitengewoon Buitengebied

Beslispunt(en)

1. De bestuursopdracht 'Buitengewoon Buitengebied' vast te stellen zoals opgenomen in bijlage 1.
2. Als vertegenwoordigers in de Stuurgroep namens de gemeenteraad aan te wijzen:
 - a. Dhr. F. Boon (D66)
 - b. Dhr. R. Ritzen (CDA).

Toelichting

Aanleiding / motivering

In de raadsvergadering van 5 november 2015 heeft de raad een amendement van D66 aangenomen om de dialoog met het buitengebied aan te gaan. Hiervoor stelde de raad € 10.000 beschikbaar in 2016 en in de begroting 2017 eveneens hetzelfde bedrag. Naast de gemeentelijke bijdrage ontving het project een subsidie van € 5000 van de LLTB.

Een voorbereidingsgroep is medio 2016 van start gegaan en later omgevormd tot Projectteam. In het Projectteam participeerden de LLTB, de LLTB Heuvelland en de gemeente Eijsden-Margraten. Initiatiefnemer en opdrachtgever van dit project is de gemeenteraad van Eijsden-Margraten vertegenwoordigd door de heren R. Ritzen en F. Boon in het Projectteam. Met externe begeleiding van Werkbank B.V. heeft het Projectteam zich gebogen over de uitwerking.

Dit heeft in eerste instantie geresulteerd in een inspiratiesessie op 27 januari jl. met als thema 'Dialoog Buitengewoon Agrarisch Buitengebied'. Het programma van deze dag bestond uit twee delen. Een ochtenddeel waarin kennis werd uitgewisseld met vergelijkbare initiatieven elders in het land. Voor dit programmadeel werden agrarische ondernemers en geïnteresseerde buitenlui uitgenodigd. Tijdens het middagdeel werd in kleiner verband het gebied bezocht om in gesprek te gaan met een tweetal agrarische ondernemers die ons meenamen in de kansen en ontwikkelingen waar zij voor staan.

Het vervolg op deze bijeenkomst is nu het vaststellen van deze bestuursopdracht. Politiek heeft het buitengebied en de diverse belangen in het buitengebied veel aandacht gehad de laatste maanden, mede naar aanleiding van concrete gevallen, die voorlagen bij de raad. Tevens heeft de raad inmiddels twee moties aangenomen betreffende het buitengebied. Een motie van de PvdA in de vergadering van 8 november 2016 'Inpassen agrarische bedrijven in het landschap' en onlangs in de vergadering van 11 juli 2017 een motie van CDA, PGE-M en PvdA 'Verzwaard welstandstoezicht'

Namens de raad zijn twee raadsleden nauw betrokken geweest bij het project, de heren F. Boon en R. Ritzen. In het voorliggende voorstel wordt wederom gevraagd om twee raadsleden af te vaardigen in de stuurgroep.

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

Direct verband is er met het genoemde aangenomen amendement en de twee aangenomen moties. Tevens is er natuurlijk verband met de strategische visie en het beleid in de begroting, met name de onderdelen Landschap en natuur, Recreatie en toerisme, Landschappelijk verantwoord ondernemen, Midden- en kleinbedrijf en Duurzaamheid.

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

Bij de totstandkoming van de opdracht is burgerparticipatie onvermijdelijk. In samenspraak met de belanghebbenden in het gebied zullen de resultaten tot stand moeten komen. Een eerste overleg is geweest tijdens de bijeenkomst op 27 januari jl. , maar dient in welke vorm dan ook een vervolg te krijgen.

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

In de huidige begroting is nog circa € 8.000 budget voor de start van de bestuursopdracht. In de Programmabegroting 2018 en volgende jaren, is via de wensenlijst voor 2018 en 2019 een bedrag opgenomen voor het buitengebied, zoals vermeld in de Uitgangspuntennotitie, die 11 juli jl. in de raad is behandeld. Daarbij heeft de wethouder aangegeven naar de raad terug te komen als, onderbouwd, meer budget nodig is.

Planning, uitvoering en evaluatie

Zie de bijgevoegde bestuursopdracht.

Communicatie

Zoals uit de bestuursopdracht blijkt zal een stuurgroep onderdeel uitmaken van het proces. Vanuit de stuurgroep zal de stand van zaken periodiek gerapporteerd worden aan het bestuur. Vanuit de stuurgroep kan te allen tijde mondelinge informatie worden verstrekt aan het bestuur. Uw raad wordt bij het proces betrokken door enerzijds een bijeenkomst, die als input zal dienen voor het proces. Daarnaast wordt voorgesteld om twee raadsleden aan te wijzen voor deelname aan de stuurgroep.

Maatschappelijke effecten

Verwezen wordt naar de paragraaf (Tussen) resultaten in de bestuursopdracht.

Raadsleden Eijsden-Margraten,

Dhr. Franklin Boon
Dhr. Roger Ritzen

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten
gelezen het voorstel van de raadsleden de heren F. Boon en R. Ritzen,
gelet op het advies van raadscommissie Fysiek en Economie;

Besluit:

3. De bestuursopdracht 'Buitengewoon Buitengebied' vast te stellen zoals opgenomen in bijlage 1.
4. Als vertegenwoordigers in de Stuurgroep namens de gemeenteraad aan te wijzen:
 - a. Dhr. F. Boon (D66)
 - b. Dhr. R. Ritzen (CDA).

Aldus besloten in de openbare vergadering van 19 september 2017.

De griffier,
Mr. Marc Verbeet

De voorzitter,
Dieudonné Akkermans

Bijlage 1:	BESTUURSOPDRACHT: Buitengewoon buitengebied
-------------------	--

Datum:	19-9-2017
Bestuurlijk opdrachtgever:	Jos Custers
Ambtelijk opdrachtgever:	
Projectleider:	
Projectnummer:	
Programma:	3.1 landschap en natuur 3.2 Recreatie en Toerisme 4.1 Landschappelijk verantwoord ondernemen 6.2 Duurzaamheid
Startdatum:	19-09-2017
Beoogde einddatum:	31-12-2018

AANLEIDING

In het kader van het project "dialoog buitengewoon buitengebied Eijsden-Margraten" is begin 2017 een aanvang gemaakt met het opstarten van een dialoog in en met het buitengebied. Dit heeft geresulteerd in een factsheet dat een beeld geeft van de huidige agrarische sector en een doorkijk maakt naar 2025.

Een welvarend buitengebied, dat is waar de gemeente Eijsden-Margraten voor wil gaan!
Een buitengebied dat gekenmerkt wordt door een krachtige plattelandseconomie in een geweldig landschap.

De gemeente Eijsden-Margraten gaat op economische gebied voor een combinatie van Landschappelijk Verantwoord Ondernemen en stimulering van het MKB.

In Eijsden-Margraten speelt de land- en tuinbouw een belangrijke rol.
De basis voor agrarische maar ook toeristische bedrijven is het landschap.
Behoud van landschapskwaliteit is niet alleen de basis voor een goed woon- en leefklimaat, maar ook de basis voor plattelandseconomie.

Het landschap in de gemeente Eijsden-Margraten kent tal van kansen, maar ook beperkingen. Er zijn tal van initiatieven waarbij onderling afstemming gezocht wordt.

Toch is er een groeiende bestuurlijke behoefte aan meer daadkracht en een extra impuls die kan leiden tot:

1. focus; een zekere focus per thema kan leiden tot meer duidelijkheid in rollen, taken en verantwoordelijkheden;
2. innovatieve aanpak; een actieve ontwikkelende houding is van belang om te komen tot nieuwe verbindingen tussen ondernemers in de diverse economische sectoren;
3. meer samenhang; door een meer gerichte samenwerking kan er professioneel en programmatisch gewerkt worden. Samenhang en keuzes leiden ook tot meer voortgang en duidelijkheid;
4. concrete profilering; door focus aan te brengen, innovatief te werk gaan en meer de samenhang op te zoeken wordt met deze aanpak een duidelijke profilering neergezet en daarmee heldere reacties c.q. antwoorden op gemeentelijke, provinciale en/of landelijke ontwikkelingen.

DOEL

Hoe kunnen we als gemeente Eijsden-Margraten, gegeven de genoemde trends en belangrijke ontwikkelingen in Zuid-Limburg, burgers, bedrijven en andere partijen uitdagen om samen te zoeken naar de kansen en uitdagingen die het woon-, werk- en leefklimaat in het buitengebied verbeteren?

Het doel van deze opdracht is om via gebiedsprofilering te komen tot een programma voor het buitengebied dat ontwikkelingen ondersteunt, in goede banen leidt en antwoordt geeft op de vragen die in het buitengebied spelen en tevens de navolgende resultaten oplevert:

1. Inspiratie voor aanpak

Kennisnemen van en discussiëren over de opgedane kennis en ervaring van een soortgelijke aanpak elders in het land.

2. Inzicht en bewustwording bij betrokkenen

Bij alle betrokkenen in het buitengebied is inzicht en bewustwording ontstaan over relevante (sectorale) trends en ontwikkeling in het buitengebied met bijbehorende consequenties. Door inzicht in en bewustwording van trends en ontwikkelingen die in het buitengebied samenkomen ontstaat bij alle betrokkenen ook gemakkelijk receptieve acceptatie van elkaars meningen en standpunten. Dit komt ten goede aan de dialoog en het effectief kunnen inspelen op toekomstige maatschappelijk gewenste ontwikkelingen.

3. Plan van aanpak per thema

Van de in beeld gebrachte dilemma's is een plan van aanpak opgesteld voor de mogelijke oplossingsrichting(en)

4. Verbondenheid

Het samenwerken tussen ondernemer, burgers, natuur- en landschapsorganisaties en overheid zorgt voor dat partijen in het buitengebied elkaar weer weten te vinden, vertrouwen hebben in elkaar en op elkaar durven te bouwen

RISICOPROFIEL (kritische succesfactoren)

Het risicoprofiel van deze opdracht is laag. Het ontwikkelen van een programma voor het buitengebied is geen verplichting. Het ontwikkelde programma is bedoeld als sturingsinstrument om ontwikkelingen te ondersteunen, in goede banen te leiden en antwoordt te geven op de vragen die in het buitengebied spelen.

(TUSSEN)RESULTATEN

Eind januari 2017 heeft een inspiratiebijeenkomst plaatsgevonden. Vanuit de aanwezigen werd duidelijk aangegeven dat een urgentiegevoel aanwezig is om tot concrete actie te komen. Bovendien herkenden de deelnemers zich in een aanpak die in beide voorbeelden (Nederweert en NO Twente) de rode draad vormden, namelijk, gebiedsprofilering.

Als vervolg op bovenstaande resultaten worden met deze opdracht de volgende resultaten verwacht.

1. Inzicht en bewustwording bij betrokkenen: bij alle betrokkenen van het buitengebied is inzicht en bewustwording ontstaan over relevante (sectorale) trends en ontwikkelingen in het buitengebied met bijbehorende consequenties.

2. Plan van aanpak per thema: van de in beeld gebrachte dilemma's (ingedeeld naar thema) is een plan van aanpak opgesteld voor de mogelijke oplossingsrichting(en).

3. Programma Buitengewoon Buitengebied: het hoofdresultaat is een buitengewoon Programma Buitengewoon Buitengebied dat ontwikkelingen ondersteunt, in goede banen leidt en antwoorden vindt op de vragen die er spelen. Dit buitengewoon programma Buitengewoon Buitengebied is een belangrijke bouwsteen voor de nog op te stellen integrale

omgevingsvisie. Deze integrale omgevingsvisie vormt een belangrijke basis voor het op te stellen omgevingsplan.

4. Continuïteit: de kennis en ervaring opgedaan met doorlopen van het proces is ook een resultaat als dit vervolgens ook voor een grotere groep, bv. andere gemeenten, beschikbaar komt.

5. Verbondenheid: het resultaat kan ook een vorm van verbondenheid zijn. Het samen werken aan praktijksituaties tussen ondernemers, burgers, overheden en natuur- en landschapsorganisaties zorgt ervoor dat partijen in het buitengebied elkaar weer weten te vinden, vertrouwen in elkaar hebben en op elkaar durven bouwen.

PROJECTBEHEERSING: GELD, ORGANISATIE, KWALITEIT, INFORMATIE EN SYSTEMEN, TIJD

Voor een goede doorloop van de uitvoering en afstemming is het proces in een aantal fases opgedeeld met na afloop een evaluatiemoment. Het evaluatiemoment is om te bepalen hoe het proces loopt en op welke onderdelen aanpassing nodig is in de volgende fase.

Voor de begeleiding van fase 1 is een bedrag begroot van € 8.000,-- exclusief btw. Deze kosten bestaan uit externe uren die ingezet worden ten behoeve van de 1e fase in deze opdracht.

Interne begeleiding:

Voor de interne organisatie van de gemeente betekent dit dat uren beschikbaar worden gesteld op het gebied van: projectleider, beleidsmedewerkers (ruimte, milieu en landschap) en communicatiemedewerkers. Voor de inzet van de interne projectleider wordt uitgegaan van een capaciteitsbeslag van 0,2 FTE. De inzet van de andere medewerkers is afhankelijk van de vraagstukken die tijdens het proces in beeld komen.

Externe begeleiding:

Uitgaande de verdere uitgewerkte projectplanning zal de stuurgroep bepalen in welke vorm externe ondersteuning nodig is.

Zowel de inzet van de gemeentelijke beleidsmedewerkers als de inzet van externe deskundigen is sterk afhankelijk van de behoefte en vragen die naar voren komt gedurende het proces. Binnen het gemeentelijke apparaat dient gebiedsprofilering prioriteit te hebben.

Organisatie

De organisatie zal bestaan uit:

Stuurgroep

De bewaking van de voortgang van de voorbereiding van de te nemen besluiten door het college/ raad geschiedt door de stuurgroep. Voorzitter van de stuurgroep is de coördinerend wethouder J. Custers, verder hebben zitting in de Stuurgroep:

- Wethouder A. Opreij / landschap
- Twee raadsleden
- De projectleider
- Aangevuld indien gewenst met externe adviseur

De stuurgroep vergadert periodiek.

De projectleider verzorgt het secretariaat van de Stuurgroep

Projectgroep

De projectgroep bereidt de besluiten van de stuurgroep voor.

De projectgroep zorgt dat de bestuursopdracht naar behoren wordt uitgevoerd.

De projectgroep vergadert periodiek, voorafgaand aan de stuurgroep

Voorzitter van de projectgroep is de projectleider. Verder hebben zitting in de projectgroep:

. ruimtelijke ordening, Afdeling fysieke leefomgeving;
, landschap, Afdeling fysieke leefomgeving
landbouw, Afdeling fysieke leefomgeving
, cittaslow/ toerisme , Afdeling fysieke leefomgeving
, Projectleider Buitengewoon buitengebied (overall)
, Financieel consulent Afdeling fysieke leefomgeving
Aangevuld indien gewenst met externe adviseur

Q Team

Team van deskundigen ten behoeve van het formuleren van criteria en het toepassen van deze criteria op kavelniveau.

Kwaliteit

De opdracht moet leiden tot een kwalitatief gedragen en uitvoerbare aanpak voor de komende nabije jaren.

Informatie en systemen

Projectgroep rapporteert periodiek aan de stuurgroep.

Stuurgroep zorgt (desgewenst) voor de tussentijdse bestuurlijke terugkoppeling.

Tussentijds, na afloop 1e fase, vindt een evaluatie plaats waarbij de raad zijn inbreng kan geven over de concept van de aanpak.

Tijd

- 19 september: raadsbesluit tot opdrachtverlening.
- eind september 2017: start projectopdracht.
- 1^e fase oktober 2017 – februari 2018
 - vormen schakelteam (stuurgroep en projectgroep) en starten met gebiedsprofilering
 - input sessies met stakeholders uit de diverse sectoren
 - inrichten en starten vraagbaakfunctie voor ondernemers
 - aanpak van de koploperinitiatieven via versnellingstafels
 - evaluatie fase 1
- 2^e fase: februari 2017 –juli 2018:
 - uitwerken input sessies en evaluatie fase 1
- 3^e fase: juli 2018 – december 2018:
 - opstellen ontwerp programma buitengebied
 - ter vaststelling aangeboden aan de raad.

SOCIAL RETURN

Binnen dit project is geen social return toegepast.

OVERIG

Gebiedsprofilering is een instrument voor en door partijen in een gebied. Het kan verschillende doelen dienen en is vormvrij. Dat zijn verschillende redenen om gebiedsprofilering op voorhand niet verder in te kaderen, maar in de praktijk te ontwikkelen. De Provincie kan daarbij een ondersteunende rol hebben door de inbreng van kennis, capaciteit en financiële middelen. Het oppakken en uitwerken van het instrument gebiedsprofilering is nieuw. De verwachting is dat er bij de uitwerkingen vragen zullen komen die al werkenderwijs voorzien moeten worden van een antwoord. Hiertoe kan een beroep worden gedaan op kennis en ervaring vanuit soortgelijke trajecten zoals in de gemeente Nederweert en de gebieden de Peelhorst en Noord-Oost Twente.